

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

40M

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie mk 1200, z odnośzeniem do domu mk 1300, zamiejscowa mk 1300, zagranicą mk 1.600.

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Nr. 186. — Rok V.

Kraków, wtorek 11 lipca 1922 r.

Red. naczelny KRZYWY ANTON

Górnośląskie huty żelazne.

Nasza rycina przedstawia słynne zakłady Rüttgera w hucie Bismarcka na Górnym Śląsku.

Wrzenie na Górnym Śląsku.

Konferencja obraduje nad zgnieceniem teroru. — Wojewoda Rymer wydaje odezwę uspokajającą.

(Telefonem od korespondenta „Gońca Krakowskiego“).

Katowice. W niedzielę odbyła się tu konferencja, w której wzięli udział wojewoda Rymer, gen. Szeptycki, Calonder i Ledebour. Omawiano na niej środki, któreby zdołały zapobiedz terrorowi niemieckiemu stosowanemu zarówno po drugiej stronie Górnego Śląska jak na terytorium objętym już przez Polskę.

Wojewoda Rymer wydał odezwę do ludności, w której wzywa do oddania broni palnej i sięcznej władzom polskim, ostrzegając przed represjami, nawołując do rozwagi i zimnej krwi a

gwałcieliom porządku oraz prasie jęczącej grozi surowymi karami stosowanymi przez prawa wyjątkowe jakich ewentualnie użyłby musiał.

Zaznaczyć należy, że prasa niemiecka na Górnym Śląsku zapelnia sypalty same kłamliwymi wiadomościami o gwałtach polskich i odwołuje się do Europy przeciwko Polsce gwałcączej rzekomo traktat wersalski. Efekt takich artykułów jest stale ten, że orgeschowcy napadają i mordują ludność polską.

Znów sprawy mniejszości narodowych.

Paryż. (PAT.) (WBK.) „Petit Journal“ donosi, że Rada Ligi Narodów zbierze się dnia 19 bm. w Londynie na XIX sesję. Na porządku dziennym jest między innymi sprawa mniejszości na

rodowych w Polsce, na Węgrzech i na G. Śląsku, sprawa nowej granicy między Austrią a Węgrami i utworzenie międzynarodowego trybunału.

Sledztwo w sprawie zająć wileńskich.

Wilno. (AW.) W niedzielę rano przybyła do Wilna komisja dla zbadania zająć wileńskich.

Zjazd antyalkoholyczny w Poznaniu.

Poznań. (PAT.) W Poznaniu nastąpiło uroczyste otwarcie V kongresu antyalkoholicznego. Do prezydium wybrano Dra Chodźkę, rektora uniwersytetu poznańskiego Dra Święcickiego, Dra Radziłowicza i Dra Mayera.

Samopomoc inwalidzka.

Ogólne przemęczenie wojną sprawiło, że społeczeństwo bardzo niechętnie wraca do spraw, mających związek z następstwami choćby tyloletnich zmagani się orężnych. A przecież dotychczas nie załatwiono ważnych zagadnień, mających duże znaczenie dla państwa.

Toć przecież 300.000 zdrowych dawniej mężczyzn w sile wieku wróciło z krwawych zapasów do domu ze zrujnowaną zupełnie lub znacznie zmniejszoną zdolnością do pracy produkcyjnej w swoim zawodzie.

Jest rzeczą jasną, że wyznaczenie tym ludziom renty państwowej nie rozwiązuje jeszcze zagadnienia. Należy im umożliwić powrót do pracy produkcyjnej, uczynić ich nadal pożytecznymi jednostkami dla społeczeństwa, nie żebrakami! Możliwe jest to do osiągnięcia przez zapewnienie każdemu inwalidzie takiej pracy, która będzie odpowiadała jego zmienionym czy zmniejszonym przez kalectwo zdolnościom fizycznym.

Spółeczeństwo, wzywając przed dwoma laty wszystkich zdolnych do broni do poświęceń swej krwi w obronie ojczyzny, zapewniało w wymownych słowach wdzięczność i opiekę tym, którzy z ościarnych bojów wrócili kalekami.

Potworzyły się nawet towarzystwa, mające realizować to zadanie. Działalność ich jednak w miarę ustalenia się stosunków pokojowych słabła, a dziś — z wyjątkiem Poznańskiego — prawie wszędzie zupełnie wygasła.

Oczekiwania, że rząd zajmie się rozwiązaniem tych kwestyj, jest, jak dotychczas, złudne. Boć przecież ustawa o zaopatrzeniu inwalidów, uchwalona przez Sejm przed 10 miesiącami, nie próżno czeka na wykonanie.

Tymczasem potrzeba jest wielka, Ci, którzy z racji swej pracy czy urzędu stykają się częściej z inwalidami, są zrozpaczeni na widok nędzy i leż. słuchając mnóstwa żądań słusznych, a nie mogąc temu zaradzić.

W porozumieniu domostwości powyższych zagadnień zawieszono się we Lwowie z inicjatywy samych inwalidów „Zjednoczenie ekonomiczne polskich inwalidów wojennych“, którego celem jest umożliwić, względnie ubatwić pracę wszystkim inwalidom, choćby najciężej poszkodowanym. Będzie ono dostarczać inwalidom wyszkolonym na rzemieślników, maszyn, narzędzi i lokalów, względnie stworzy wspólne warsztaty spółdzielcze, rolnikom, zwłaszcza zakładającym nowe osady na ziemi, ofiarowanej przez osoby prywatne, czy przez państwo, okazać „Zjednoczenie“ pomoc w budowie gospodarstw, nabyciu inwentarza ird. dla handlowców będzie wyjednywać i urządzać trafiki, koncesje gospodnie, kioski dziennikarskie.

Do pracy kierowniczej w „Zjednoczeniu“ stanął szereg ludzi o nazwiskach, znanych z działalności humanitarnej. Do rady nadzorczej weszli: starosta Z. Żeliski (prezes), dr M. baron Jorkasz-Koch (zastępca prezesa), T. Nieć (sekretarz), dr Ignacy Dembowski, dyrektor banku dr M. Bożewicz, dr Stanisław Baczewski, dyrektor W. Urbański, pułkownik dr J. Kolmer, kapitan J. Silhan, profesor dr J. Gröer, dr M. Bońrowski, redaktor B. Laskownicki, dyrektor T. Rybicki. Do zarządu wybrano: dra P. Durezaka, Wł. Preisnera i dra St. Pollo.

Święto zjednoczenia narodowego na Wawelu.

Wspaniała uroczystość G. Śląska w Krakowie.

(ch) Przygotowana od dłuższego czasu uroczystość górnośląska rozpoczęła się w sobotę o g. 7 wieczorem.

Prezd strażnicą wojskową na Ryńku głównym zebrała się liczna publiczność, która sfurmowała się w pochód, wyruszyła następnie przy dźwiękach orkiestry wojskowej pod pomnik Granwaldzki. Tu do zebranych wygłoszono kilka przemówień, poczem pochód rozwiązał się.

Właściwa uroczystość nastąpiła dopiero w niedzielę.

Rozpoczęło ją o g. 9.30 nabożeństwo w kościele Maryackim, poczem uformował się

WSPANIAŁY POCHÓD.

który wyruszył następnie ulicą Grodzką, na Wawel. Otwierały go oddziały wojskowe z muzyką, za nimi postępowały powstańcy górnośląscy jakoteż powstańcy z 1863 roku, oddziały młodzieży rękodzielniczej i akademickiej, kolejarze i tramwajarze dalej poszczególne instytucje i organizacje oświatowe i społeczne, cechy, goście górnośląscy, duchowienstwo, korpus oficerski oddziału policji państwowej i tłumy publiczności.

Po odprawieniu uroczystego „Te Deum” w Katedrze rozpoczęła się właściwa

UROCZYSTOŚĆ NA DZIEDZINCU ARKADOWYM.

Tu mianowicie na jednym z balkonów zebrał się goście górnośląscy w otoczeniu szeregu osobistości naszego miasta. Zauważyliśmy: posła Korfantego, prez. m. Krakowa p. Federowicza, ks. dra Korzonkiewicza, ks. biskupa Kapicy, p. dra P. Kempkę, jako zastępcę wojewody Rymarskiego, ks. dra Lewańskiego szefa wydziału religijnego, ks. dziekana Bielaka, radcę Caspariego, reprez. prezydium wojew. śląskiego, dyrektora Przysięckiego, rektora Nowaka i innych.

Pierwsze przemówienie do zebranej licznie publiczności wygłosił prezydent Federowicz podkreślając znaczenie połączenia się ziemi śląskiej z Macierzą i konieczność zniknięcia różnic dzielnicowych.

Po nim zabrał głos — witany entuzjastycznie — poseł Korfanty i wygłosił piękne przemówienie.

Mowa posła Korfantego.

Wódz powstania górnośląskiego oddał nam przed hoid miastu Krakowowi, mówiąc:

„Poprzez wieki całe, gdy ciężko było nam na sercu, gdy nieznośną stawała się dola nasza to

ojcowie i praojcowie nasi z ziemi górnoszląskiej pielgrzymowali do tych świętych miejsc, aby tu czerpać otuchę, wiarę i siłę w walce o nasze wyzwolenie.

I ten ruch narodowy na Górnym Śląsku to odrodzenie wyszło z Krakowa i coraz bardziej posuwało się na zachód.

Ta nasza walka o wyzwolenie zastała nas w chwili, gdy myśl narodowa i miłość do Polski nie była jeszcze ogrzeła całego Górnego Śląska i tem się tłumaczy, że najbardziej na zachód położone powiaty dla naszej ojczyzny, tymczasem jeszcze przepadły.

Jezeli Górny Śląsk zdołał połączyć się z matką Ojczyzną, to zawdzięcza to nietylko wytrwałości, nietylko silnej woli ludu górnośląskiego, ale zawdzięcza swe wyzwolenie głównie swej jedności w ciężkiej plebiscytowej walce.

Wtedy nie pytano się o to, jakiej kto wiary, jakiego wyznania politycznego, jaką wyznawał wiarę podczas Wielkiej Wojny, czy był aktywistą, czy pasywiście, prawicowcem, czy lewicowcem, czy z tej czy z innej działalności pochodzi, lecz zapraszano wszystkich, którzy chcieli oddać pracę i siły dla dobra Ojczyzny, dla wytyczenia jej zachodniej granicy (brawa).

I w tej chwili uroczystej, w której święcimy na tem historycznym miejscu zespolenie Górnego Śląska z Polską jedno tylko z głębi serca możemy wyrazić życzenie, aby ten duch, który owiwał Górnoszlązaków podczas walk ich o wyzwolenie, włączenie z Macierzą, aby ten duch w tej chwili cwił na całym naród polski (oklaski). Niech każdy wejrzy w swe sumienie i zapyta się, czy jest gotowy spełnić obowiązki obywatela, względem swojego państwa, które domaga się umocnienia, aby było tam silnym, wielkim państwem w środkowej Europie, aby zajęło to stanowisko, które nam się należy, jako narodowi blisko 30-milionowemu (brawa).

Żeby silny gmach Rzeczypospolitej, który nam na wieczne czasy zapewni wolność, swobodę i dobrobyt, na to trzeba dziś przede wszystkim zgo-

dy i poczucia obywatelskiego.

Podczas mowy p. Korfantego zrywały się co chwilę silne huragany oklasków, gdy zaś obrońca wolności górnośląskiej skończył mówić, nie było końca oklaskom i okrzykom. Wołano: „Polska Korfantego trzeba nam na premiera! Niech żyje premier Korfanty!” itp.

I w tej uroczystej chwili, którą obchodzimy, życzę temu Krakowowi, który tyle razy dawał nam, Ślązakom, siłę i moc w walce, aby tu zrodziła się ta myśl jedności narodowej, która nam da silny rząd, który Rzeczpospolitą polską poprowadzi do jaśniejszej przyszłości! Miasto Kraków niech żyje!”

Z kolei nastąpiły jeszcze dwa piękne przemówienia ks. dra Korzonkiewicza i ks. delegata Kapicy i na tem zakończono uroczystość przedpołudniem.

Po południu o g. 5 odbyło się

POŚWIĘCENIE BURSY TOW. KRESÓW ZACHODNICH,

na którą to uroczystość przybyli ks. Korzonkiewicz, prof. Pachonński, prof. Gruszecki, poseł Korfanty, gen. Osieński, prez. Federowicz, grono młodzieży górnośląskiej i inni. Poświęcenia dokonał ks. biskup Nowak, poczem wygłoszono szereg mów.

Święto górnośląskie zakończyło uroczyste przedstawienie w teatrze miejskim.

Całokształt uroczystości pozostawił niezapomniane wrażenie, odbiegając od szablonu różnych obchodów, których tak wiele widzieliśmy w ostatnich czasach. Ten entuzjizm, jakiego byliśmy wczoraj świadkami, był najlepszym dowodem, jak głęboko odczuło społeczeństwo krakowskie doniosłość dziejowej chwili złączenia G. Śląska z Polską.

W KOŚCIELE EWANGIELICKIM odbyło się w niedzielę nabożeństwo poświęcone objęciu Górnego Śląska, zakończone odśpiewaniem hymnu: „Boże coś Polskę”.

ZE SPORTU.

Piłka nożna.

Wisła—Slavia 5:1 (1:0).

ZAWODY ZAMIEJSCOWE.

Warszawa. Polonia—Makkabi match rewanżowy 3:0. Berno mer. Cracovia Slavia 2:2.

Guy de Chantepleure.

193

Ślub w aeroplanie

Przełożyła z francuskiego

Marya z Dzieduszyckich Komorowska

— 000 —

„Moja malutka Amy. Tyś była tak serdeczna, taka ufna... Jakżeś mogłem nie mieć nadziei?... Mówiłem sobie: będę bardzo cierpliwy, bardzo łagodny... Ale tak bardzo ją będę kochać, że się stopniowo oswoi z myślą, by we mnie nie widzieć już starego tylko przyjaciela, lecz męża i kochanka również... Działo się to w epoce podróży mojej do Anglii... Ach! te szalone listy, które stamtąd do Ciebie pisywałem, a które Cię nigdy nie doszły!

„Powróciłem bardziej rozdrażniony, bardziej jeszcze zazdrosny, niżeli byłem przed wyjazdem... potem nastąpił obiad u państwa Mauriceaux, obiad do udziału w którym Cię zmusiłem... i wówczas ujrzałem przy Tobie tego człowieka, którego bym najchętniej był znieważył i zabił... Sama z nim byłaś przez długą chwilę... Ach! Amy, jedyna moja, gdybyś zrozumiała, czemu był dla mnie ten wietrzor i jakie były zażądności moja i męka... potem zaś nagle przysięga Twoja i ucieczka... a potem... potem... Miłości moja, gdybym Cię wówczas potwał był w ramiona, gdybym Ci był powiedział, jak Cię kocham i jak bardzo jestem nieszczęśliwy, gdybym, ach! gdybym... Ale nastąpiła śmierć panny Arguin... Czybyś sobie mogła wyobrazić tego braterskiego męża, tego męża, przesadzającego w poczuciu honoru co się z godziny na godzinę

otrząsa ze swej bohaterskiej rezygnacji i zaczyna się nagle starać o względy żony... w chwili, kiedy się ona staje spadkobierczynią paru milionów?

„Zapóźno... Wszystko dla mnie skończone... skończona raz na zawsze... Od tego czasu wzniosła się pomiędzy nami góra złota, tak, jak gdyby już i przedtem nie dość było rzeczy, które nas rozdzielały!”

Mała Amy czytała i czytała... Przesławała na to tylko od czasu do czasu czytać, by przycisnąć do ust cieniuchne ćwiartki, pokryte czerwono skreślonym piśmem. I ona także zapomniała o smutnej rzeczywistości z wczoraj i o groźących jutro możliwościach... A ten list Wilhelma, ten list, który ją upajał, nie miał w sobie bynajmniej cechy rodującego spokoju i rozpaczliwej rezygnacji ostatecznego pożegnania...

Gdy niespokojna Janka powróciła, roztrzęsła Amy szczęśliwe swe ramiona:

— Ach, — zawołała Janko! On mnie kocha!

I zaczęła nagle płakać, płakać nerwowo ze świecącymi oczyma i zmiażdżonymi przez zęby wargami.

Janka pogłaskała łagodnie pochyloną głowę.

— A teraz działać Ci trzeba, Amy. Cóżes postanowiła?

Amy uniosła się.

— Jadę za nim, muszę go jaknajprędzej zobaczyć... Czy wiesz, Janko, gdzie jest i gdzie go odnajdę?

Janka zadrżała.

— Wiem tylko, skąd się zamierza wznieść. Masz — oto list jego do mnie. Ale, biedne me dziecko, zdaje mi się wykluczone, byś mogła przybyć dość weźnieć, by...

Amy przerwała jej. Palące rumieńce osuszyły jej łzy.

— Przeciwnie, zdążę na czas, Janko... zdążę przed jego odlotem. To bardzo proste... Jeśli niema pociągu, to pojedę własnym autem z Wawrzyńcem... Tak, dopędzę go i wówczas... wówczas potrafię go powstrzymać od popełnienia tego szaleństwa... Powiem mu, że musi żyć dla mnie... musi żyć na to, byśmy byli szczęśliwi... szczęśliwi nareszcie... ach, nareszcie!

Janka już miała odpowiedzieć: „Nie zdołam go powstrzymać od raz powziętego zamiaru... a nie należy do twojej roli odciążać go od powziętego zobowiązania”.

Lecz zastanowiła się: „Nie moja rzecz wpływać na nią. Niechaj posłucha swego serca. Ono jej lepiej odemnie wskaże, jak ma postąpić”.

Więc tylko szepnęła:

— Kochasz go tedy bardzo, malutka Amy?

— Czy go kocham? i ty mnie jeszcze o to pytasz?

W oczach Amy zabłysło światło, jakgdyby była w ekstazie.

— Ach! Janko, jakżebym go mogła nie kochać? Czyż jest na świecie od niego lepszy bardziej od niego wspaniałomyślny i szlachotny człowiek? Dawniej, bardzo dawno temu, kiedy go jeszcze nie kochałam, tak, jak teraz, to byłby każdy człowiek, az którego bym była poszła, miał prawo być zazdrosnym o Wilhelma... rozumiem to obcnie jasno... bo wtedy już nie leżało w mej mocy odebrać staroemu swemu przyjacielowi owego głębokiego zaufania i całkowitej ufności mego ducha, serca, całej mojej istoty, które weń położyłam wcale sobie z tego nie zdając sprawy...

(Ciąg dalszy nastąpi).

Od poniedziałku 10-go do piątku 14-go lipca 1922 r.

„ON I ONA”

Wzruszający dramat życiowy w 8 ciał aktach, w głównej roli słynna artystka
FERN ANDRA.

KRAKOW — ULICA SW. GERTRUDY L. 5 — KRAKOW

Tajne stowarzyszenia chcą zniszczyć świat.

Zródło angielskie. — Masoni w polityce. — Usypianie czujności Francuzów. — Celem tajnych towarzystw jest powszechny zamęt. — Cud nad Wisłą wstrzymał rozmach burzycieli. — Medya i jasnowidzący na usługach niemieckich. — Ruch robotniczy głównym środkiem do celu. — Nasza łatwowierność.

W czterdziętym numerze przeglądu angielskiego „National Review” znajdujemy ciekawy artykuł pióra p. Adolpha Smitha p. t. „Tajne stowarzyszenia w nowoczesnej polityce.”

Autor dochodzi do przekonania, że **nastrój ogólnej niepewności**, jaki panuje dziś w całym świecie, jest wywołany sztucznie przez tajne stowarzyszenia.

Od wielu już pokoleń istniały tajne stowarzyszenia, działania ich i wpływy były powszechniejsze, aniżeli się na pozór zdaje i nie ulega wątpliwości, że się do wywołania poprzednich rewolucyj przyczyniły.

NAJWIĘKSZĄ ROLE ODGRYWAJĄ W ŚWIECIE TOWARZYSTWA MASONSKIE.

Wpływ masoneryi widoczny jest szczególnie w polityce. Wystarczy jeśli wymienimy ruch Młodoturków w Salonice albo wpływ Carbonarów na rewolucję portugalską, wreszcie

WIELKA WOJNĘ, BEZSPRZECZNIE W ZNA-CZNEJ MIERZE PRZYGOTOWANĄ PRZEZ TAJNE STOWARZYSZENIA.

Jest już dziś rzeczą stwierdzoną, że na wiele lat przed wojną, poszczególni wybitni Masoni i Masonerya wogóle dążyła do zredukowania czteryletniej służby wojskowej do dwóch lat. Użyto masoneryi do przeprowadzenia we Francji ustawy o zredukowaniu służby wojennej, a bez tej ustawy Francya niewątpliwie byłaby lepiej przygotowana do odparcia napaści niemieckiej.

Usypiano czujność Francuzów zapewnieniem, że skoro na trzech żołnierzach niemieckich jeden jest socjalistą, o wojnie nie może być mowy, bo kto niej nie dopuszcza, ani masoni, ani socjal-demokracja.

I Francya uwienyła i zwolniła tempo swoich przygotowań wojennych.

W obecnej chwili za objaw groźny należy uważać skoordynowaną akcyę licznyc, niby niezależnych towarzystw tajnych, dążących do jednego celu i działających ze zdumiewającą karnością.

Nawet oczywista, że tajemni towarzystwami posługują się najskuteczniej te narody, grupy, które są najbardziej znieprawione i najmniej posiadają skrupułów.

Najdoniosiejszym zagadnieniem chwili obecnej jest rewolucya wazzechswiatowa, którą bolszewicy głoszą jawnie, a do wywołania której dopomagają im podziemne sily.

We wszystkich bez wyjątku krajach były próby wywołania rozruchów i wrzenia, ale próby stworzenia czegoś lepszego na miejsce tego, co się burzy, dojrzeć niepodobna.

Już w 1920 r. p. Paweł Miłukow zwracał uwagę na groźne pomrukiwania wszystkich socjalistycznych i robotniczych organizacyj nawet angielskich, kiedy to ludzie przez p. Miłukowa zwani umiarkowanymi, jak Clynes i Thomas, wygłaszali rewolucyjne mowy.

Z chwilą jednak, kiedy wielki zamach się nie udał i od bram Warszawy odpario bolszewików, zarówno brytyjskie jak i wszystkie inne organizacje socjalistyczne na świecie przycichły i ukryły pazury.

Te i tym podobne wydarzenia budzą poważne refleksy i winny i naszemu narodowi otworzyć oczy, tem więcej, że największe niebezpieczeństwo grozi ze strony jedynej potęgi zdolnej do spojenia i skoordynowania na rzecz swoich celów wszystkich tajnych organizacyj, a ta potęga są — zdaniem autora — Niemcy.

Ze Niemcy uważają burzenie i niszczenie za użyteczne dla swojej ojczyzny, tego chyba do-wodzić nie potrzeba po bezlitosnem spustoszeniu Francyi, Belgii i Polski.

Następnie zniweczyli Rosyę udzielaając pomocy bolszewikom. Teraz dążą do zrujnowania Anglii i Francyi, a przynajmniej do takiego ich osłabienia, aby wymuszenie na Niemczech dotrzymania traktatu wersalskiego stało się wogóle niemożliwem.

ROZLICZNE MEDYA I JASNOWIDZĄCY, PO-DEJMĄ SIĘ PRO-NIEMIECKICH ZLECEN OD RZĘKOMYCH DUCHÓW I ZMARŁYCH.

Po Londynie snują się rzesze takich mistrzów, którzy ród swój wywodzą z Nieniec.

Tajni agenci i tajne towarzystwa rodzą się jak grzyby po deszczu. Ta to roka popiera każdy ruch robotniczy, każdy objaw zniecierpliwienia i niezadowolenia, a zgrabną zasadą niezadowolenia najłatwiej szerzyć przez tajne stowarzyszenia.

Jeśli niebezpieczeństwo ze strony tajnych towarzystw jest groźnem dla Anglii i Francyi, o ileż groźniejszym jest dla nas i jaką czujność wyteżyć trzeba, aby się od tych wpływów od-grodzić i uchronić przed nimi nasz ogół tak łat-wowierny, a wobec ostrzeżeń tak nieufny i sceptyczny.

bądź to przeciw republice niemieckiej, w celu przywrócenia rządów cesarskich w Niemczech. **ŚMIAŁOŚĆ I BEZCZELNOŚĆ PRASY NIEMIECKIEJ NA GÓRNYM ŚLĄSKU,**

nie wyłączając polskiej części Śląska, może na świecie całym nie ma równej sobie. W ostatnich tygodniach mimo zmiany władzy bezczelność ta wzmożła się o kilka stopni. Zachęca do tego Niemców całkiem pokojowa postawa ludności polskiej i nieraz wprost już niezrozumiała poha-żliwość władz polskich, które prasie niemieckiej bezkarnia pozwalają wszystko, nawet obelgi na władze i wojsko polskie.

Kilka charakterystycznych przykładów:

W Król-Huckim rzekomo „lojalnym” wobec Polski „Oberschl. Kur.” pojawiła się w przed-wczorajszą sobotę jednostronnicowa odezwa land-miata pruskiego na powiat zabrski, zzywająca do zbierania składek na przyjęcie Reichswehry i do wywieszenia flag, przytem landrat zazna-cza, że

CESARSKIE CHOGAGWIE CZARNO BIAŁO-CZERWONE SĄ DOZWOLONE!

Sławetna „Kaßowizer Zig.” szydzi w ostatnim swym numerze niedzielnym z wojska polskiego na Śląsku zupełnie bezkarnie.

Czy władze nie zdają sobie sprawy, że zbytnia „tolerancya” uważana być może za słabość?

Aleksy Pająk.

Pierwszy meeting bokserki w Poisce.

Wreszcie doczekano się w Polsce prawdziwego meetingu bokserkiego. Piękny, praktyczny i zdrowy ten sport, tak popularny w Anglii, gdzie każda szkoła średnia ma swego championa, we Francyi, gdzie George Carpentier, mistrz Europy i pretendent do championatu świata, należy do najpopu-larniejszych postaci, a zwłaszcza w Ameryce, gdzie doszło do tego, że boksują się nawet kobiety — u nas był do niedawna zupełnie nieznan.

Nie można bowiem cyrkowych spotkań „bokser-skich”, rozrywanych od czasu do czasu między zawodowymi atletami w walce grecko-rzymskiej nazywać boksem.

Pionierem tej emocjonującej walki pięściowej jest u nas były kapitan W. P. Franciszek Balcerek, wicz, zdobywca championatu amatorskiego Amery-ki Południowej. Onegdaj wystąpił on w Warsza-wie, gdzie wybił czterech najlepszych swoich uczniów i przedstawił ich publiczności warszaw-skiej, odkładając na konte wieczoru swoje spotka-nie z Samsonem, najlepszym bokserem z pośród bawiących niedawno w Warszawie atletów.

W pierwszej parze widzieli Staszkiwicza i Pen-nera, Staszkiwicz, uczeń gimnazjalny, ćwiczący w boksie dopiero od pół roku, wykazał daleko wię-ciej techniki, sily ofenzywnej i zwrotności, niż Pen-ner, przewyższający go wzrostem i wagą. Po trzech rundach młodzieńki atleta odniósł na ringu rękę jako gorąco oklaskiwany zwycięzca.

Mniej pracy miał Paul Carpentier, sympatyczny brat sławnego Jerzego, z Godlewskim, który w dru-giej rundzie nie mógł się podnieść po silnem udo-rzeniu w szczękę.

Rzadkowski, szesnastoletni młodzieniaszek, któ-ry przybył niedawno z Ameryki, bił się z Górą, sym-patycznym i świetnie zbudowanym bokserem szko-ły angielskiej. Rzadkowski precyzją i szybkością wyrównywał przewagę fizyczną przeciwnika i po trzech rundach zwyciężył 12 punktami.

Wreszcie mistrz Balcerek kontra Samson. Jowialny Niemiec amerykański od razu w defonzy-wie. Balcerek atakuje, wymierzając ciosy rzadkie ale pewne.

W spotkaniach bezpośrednich Samson fouluje. Raz chwyta Balcerkiewicza wpół i dusi mu krzyż. **Sę-dzie odrywa Niemca i rzuca nim jak piórkem na ziemię.** Szalony aplauz publiczności. Balcerkiewicz wciąż atakuje, mierząc świetnie w okolicę serca. W czwartej rundzie bityszyznie godwiejnie uderza, nie w szczękę i w bruch. Samson wali się kuc-kout na materac. Publiczność porywa Balcerkiewicza na ramiona. Ogólne brawa zęgnają polskiego championa.

Papier z rosyjskich banknotów jako papier listowy w Turcyi.

W Konstantynopolu znajduje się w handlu o-ryginalny papier listowy. Na twardych i od-pornych kartach widoczne są znaki wodne przedstawiające dawnego dwugłowego orła ro-syjskiego.

Po przeprowadzonych badaniach okazało się, że papier ten sprowadził do Konstantynopola w ogromnych ilościach Wrangel, podczas ewa-kuacyi swojej armii z Krymu.

Papier ten był przeznaczony do druku no-wych banknotów, dziś jednak sprawy przed-stawiają się tak, że jest on więcej wart, jako papier listowy, niż byłby wart jako banknot wrangelowski.

Co się dzieje na Górnym Śląsku?

Napady „orgeschu” na wojska koalicyjne i transporty broni. — Spokój i ład po stronie polskiej, rzezie i rabunki po niemieckiej. — Polska tolerancja. — Bezczelność prasy niemieckiej.

(Korespondencja własna „Gońca Krakowskiego”).

Katowice, 5 lipca.

W tym tygodniu nastąpi zajęcie przez Polskę i Niemcy resztek przyznanych im części Górnego Śląska.

Jednakże, podczas gdy zajmowanie kraju po stronie polskiej odbywało się w całkowitym spokoju i nigdzie ani Niemcom, ani opuszczają-cym kraj wojskom koalicyjnym nie stała się naj-mniejsza krzywda, dzieje się w niem. części Ślą-ska całkiem przeciwnie. Tam gdzie dotąd wkro-czyła Reichswehra niemiecka, napady i terror czyna na ludność polską, nie ustal bynaj-mniej, zaś tam, gdzie władza spoczywała w rę-ku komisji międzysojuszniczej napady niemiec-kie wznęcały się zarówno przeciw Polakom, jak przeciw wojskom francuskim.

Zdaje się, że bandy niemieckie działały w myśl wydanego już przed półrokiem hasła **„KEIN FRANZOSE KOMMT HERAUS. KEIN POLE KOMMT HEREIN!”**

Znana jest sprawa napadów na wojska fran-cuskie w Gliwicach, Bytomiu, Zabrze i Raciborzu.

Wszędzie tam, gdzie nie panuje władza pol-ska, to jest w niemieckiej części Górnego Ślą-ska, zarówno, czy już jest, czy jeszcze nie jest zajęta przez wojska niemieckie,

POŁOŻENIE JEST BARDZO KRYTYCZNE. bo w polskiej części już wszędzie panuje spokój i od czasu, jak nowa policja polska rozpoczęła

służbę i od razu z wielką energią zabrała się do walki z bandytyzmem i skrytobójcami niemiec-kiemi, nie zostały tutaj żadne akty gwał-tów politycznych, ale nawet żadne zwykłe zbro-dnie, jak ciężkie napady rabunkowe i t. p.

Napady w niemieckiej części Śląska naprowa-dzają jeszcze na jedną myśl.

Niemcy sprzeciwiają się oddaniu broni przez niemiecką policyę „Apo” nistylko w Gliwicach i Raciborzu, ale i w licznych innych miejscowo-ściach, w niektórych miejscowościach zaś taj-ne bandy niemieckie wykonały skutecznie

NAPADY RABUNKOWE

na transporty takiej oddanej już broni. Tak na przykład w drodze z Bytomia do Gliwic, Rabusie odwieźli wszystką tę broń w niewiadomym kie-runku. W innych miejscowościach powiatu gli-wickiego nieznanymi sprawcy w podobny sposób zabrali broń urzędnikom straży gminnych, z któ-rymi w kilku przypadkach stoczyć musieli na-wet walki. Z drugiej strony jednakże pewnem jest, że policja niemiecka, podczas tych napa-dów zachowywała się biernie, i jak się zdaje,

BANDYTOM NAWET ULATWIŁA RABUNEK.

Napady te zapisać należy na konto sprawek wszechniemieckiej organizacyi bojowej „Or-gesch”, która, korzystając z chwili przejmwania władzy i ogólnego zamieszania, zapatrywu-je się w ten sposób w nowe zapasy broni, aby jej następnie użyć bądź to przeciw Polakom,

Ameryka, Anglia i Francya przeciw 8-godzinnemu dniowi pracy.

Zanik produkcji. — Smutne doświadczenie zagranicy. — Niemcy wahać się

Osmio godzinny dzień pracy (w rzeczywistości pod tym hasłem robotnik pracuje w Europie netto co najwyżej 6 godzin) odczuwany jest w całej Europie i Ameryce, jako hasło czysto demokratyczne, prowadzące do zaniku produkcji.

Interesujący raport pod tym względem przedstawiła specjalna komisja w Stanach Zjednoczonych, która w 436 zakładach przemysłowych badała zmiany, jakie wywołało wprowadzenie 8-godzinnego dnia pracy. Okazało się, że w 88 pr. produkcja się cofnęła w 8 proc. pozostała ta sama, w 4 proc. — podwyższyła się.

We Francji urzędowe źródła stwierdziły, specjalnie co do przemysłu górniczego, że produkcja dzienna, która wynosiła przed wojną 721 jednostek, wynosiła w 1920 r. już tylko 448.

W angielskich kopalniach stwierdzono również zmniejszenie się produkcji wskutek wprowadzenia 8-godzinnego dnia pracy o blisko 45 milionów ton rocznie. Ponieważ odbiło się to na cenie węgla, a także i na wszystkich innych towarach, oświadczył niedawno w izbie gmin angielski minister pracy, że 8-godzinny dzień pra-

cy dla Anglii stanowczo się nie nadaje.

Władze holenderskie stwierdzają, że zredukowanie tygodniowej liczby pracy z cyfry 50 na 45 zmniejszyło przeciętnie produkcję o 15 procent.

W Szwecji i Norwegii okazały się również ujemne rezultaty.

Urząd pruskich państwowych dróg żelaznych, stwierdza, że w 1913 roku wypadło na jedną głowę personelu pociągowego 33,280 km., zaś w roku 1920 tylko 17,143 km., przyczem liczba urzędników pociągowych wzrosła z 64.000 na 35,575.

Na ogół zatem można powiedzieć, że na całym świecie wprowadzenie stałego tzw. 8-godzinnego dnia pracy wyraziło się mniejszą lub większą redukcją wydajności.

Nie ulega kwestyi, że obecnie, już nawet w obozach lewicowych we wszystkich krajach nie brak ludzi, którzy po cichu zdają sobie z tego sprawę, ale nikt nie śmie głośno z tym odczuwać się, z obawy przed mełami robotniczymi, które to hasło zaczynają uważać za coś w rodzaju dogmatu.

Z wojny domowej w Irlandyi.

Rory O'Connor.

W Irlandyi rozgorzała krwawa walka pomiędzy zwolennikami De Valery a obecnym rządem irlandzkim Griffitha, będącym jak wiadomo zwolennikiem ugodowej polityki z Anglią.

W Dublinie, stołecy kraju Sprawiedliwości i bronili się przeciwko przez kilkanaście dni pod wodzą fanatycznego i odważnego Rory O'Connora. Wojska rządowe zmuszone były użyć armat, miotaczy m.in. i t. d. Kiedy po kilkusetdniowym oblężeniu w pałacu Sprawiedliwości wódz powstańczy O'Connor zrozumiał, że nie potrafi się obronić, wysadził w powietrze część pałacu wraz z bezcenną biblioteką, poczem dopiero w obliczu śmierci, otoczony ze wszystkich stron poddał się wojskom rządowym. Nasza rycina przedstawia fanatycznego wodza powstańców O'Connora.

Profesor i inżynier sławnym cudotwórcą.

W ciągu roku odwiedziło go dziesięć tysięcy chorych pacjentów.

Wiek dwudziesty posiada daleko więcej niezrozumiałych zagadek i niezgłębionych tajemnic, aniżeli stulecie ubiegłe. Nowocześni „cudotwórcy”, w których równie dobrze obfituje Europa jak i Ameryka, oparły swoje praktyki i operacje na niewyjaśnionych, ale wielce popularnych metodach magnetyzmu, okultyzmu i t. p.

Wielkie miasta Europy roją się od głośniejszych „MISTRZÓW „WIEDZY” TAJEMNEJ, mniemających się spirytystami, okultystami, wreszcie lekarzami-cudotwórcami.

O takim właśnie cudotwórcy podaje prasa francuska, z okazji procesu, jaki mu wytoczyły władze sądowe za uprawianie niedozwolonych praktyk tajemnych. Jest to niejaki Jan Beziat, zwany popularnie „Cudotwórcą z Avignonet”.

Cudotwórca jest uczniem wyższej szkoły rolniczej w Grignon. Zrazu dyplomowany inżynier chemii i agronomii, następnie asystent wyższej szkoły agronomicznej w Danji, pod koniec 1902 roku mianowany został profesorem szkoły pszczelarskiej w Berthenval. Już wówczas zwracał na siebie uwagę szczególną ekstrawagancją. Zmobilizowany podczas wojny jako chemik, pracował do końca 18 roku w fabryce prochu. W marcu roku 1919 osiadł na stałe w zakupionej fermie, niedaleko od Avignonet. Majątek jego wkrótce zasłynął pod imieniem

„BORIE”, STOLICA CUDOTWÓRCY.

Zajmując się bezustannie metafizyką, Beziat skonstatował pewnego razu, że jego naturalnym powołaniem jest pozostać uzdrowicielem, a to dzięki posiadanej w sobie sile magnetycznego prądu uniwersalnego. Agronom postanowił oddać swoje zdolności na usługi chorych i cierpiących, którzy się do niego zgłaszają.

Owego przeświadczenia o sobie nabral Beziat pewnego dnia kiedy mu

UDAŁO SIĘ UZDROWIĆ MŁODĄ DZIEWCZYNĘ.

zamieszkaną na umyśle.

— Dokonuje swoich uleceń — mówił Beziat — za pomocą sił nadnaturalnych, doktrych własną swoją prośbę wraz z prośbami cierpiących. Otrzymałszy przeczucie prąd posiada nie-

zaprzeczono własności lecznicze. W ciągu jednego roku na kurację w „Borie” zgłosiło się

COŁO DZIESIĘĆ TYSIĘCY OSÓB,

przybyłych ze wszystkich okolic Avignonet.

Oskarżenie zarzuca inżynierowi wprowadzanie w błąd publiczności i wyzysk lawowierności ludzkiej, która mu przyniosła w roku 1921 blisko

80 TYSIĘCY FRANKÓW DOCHODU

Zeznania świadków wypadły jednak na korzyść Beziata. Sąd uwolnił go od zarzutu nielegalnych praktyk lekarskich i oszustwa, skazując jedynie na grzywnę 300 franków za znieważenie policji, która przeprowadzała śledztwo w majątku „Borie”. Trybunał — w przeświadczeniu, że

BEZIAT POSIADA W RZECZYWISTOŚCI NADPRZYRODZONE ZDOLNOŚCI,

uznał jego postępowanie za zgodne z dobrą wiarą, zaś wszystkie uleczenia policzył na karb autosugestji. Zeznający świadkowie, będący pacjentami oryginalnego profesora — sami

ZEZNAŁI, ŻE BEZIAT ICH UZDROWIŁ.

Ale w sprawę wniósł się izba lekarska, żądająca odszkodowania w sumie 2z.000 franków, za odciąganie pacjentów od miejscowych lekarzy. Beziat z punktu zaprotestował: „Nigdy nie marzyłem zostać zawodowym „cudotwórcą”. A zresztą

NIE ŻĄDAŁEM ŻADNYCH HONORARYÓW.

Jakimby nie był wyrok — praktyk swoich nie zaprzestam i nadana sobie moc będą obracał na pożytek ludzkości”.

Ale prokurator w sądzie apelacyjnym domagał się

SUROWEJ KARY

dla okultysty, spirytysty, inżyniera i chemika w jednej osobie. Nie odmawiając mu dobrej wiary i właściwości cudownego medyum oskarżyciel publiczny żądał — ze względu na pokój całej okolicy, — zaprzestania dalszych praktyk cudotwórczych.

Wyrok ostateczny będzie ogłoszony dopiero po ośmiu dniach.

nie na milionierkę, którą też bezwzględnie władze wiedeńskie zapakowały poprostu do kozy, nie zważając na jej oburzenie.

Malżonek lekkomyślniej pani zainteresowany telegraficznie owiadczył, że jej długów płacić nie myśli. Ta odmowa wywołała ogólne zdumienie: przedtem przypuszczono, że pani Paddleford jest poprostu oszustką, nie posiadającą majątku i niezdolną wyrównać swych długów. Skoro jednak okazało się, że jej mąż jest istotnie miliarderm, dziwiono się, czemu nie chce żony wybawić z kłopotu bagatelną sumką kilkudziesięciu tysięcy dolarów.

Wyjaśnienie tej tajemnicy łatwe jest tylko dla znających stosunki amerykańskie. Amerykanka w swym kraju jest panią despotyczną, a ustawy krajowe idą jej na rękę, mówiąc wyraźnie, że mąż zobowiązany jest „pokrywać wszelkie potrzeby życiowe żony odpowiednio do jej trybu życia i pozycyi towarzyskiej.” Gdyby więc rozrzutna miss narobiła moc długów w Ameryce, mężowi nie pozostawałoby nic innego, jak z ciężkim sercem sięgnąć do portfela i zapłacić wszystko, gdyż inaczej zmusiłby go do tego sądy.

Ponieważ to niewygodne dla mężów prawo w Europie nie obowiązuje, więc pan Paddleford uciekł się szerze na włość, że jego polowica narobiła długów — w Europie. „Poczekaj! — powiedział sobie ze złośliwą uciechą — teraz ci pokażę, co to znaczy naciągać męża. Posiedziś sobie w kozle, a ja tymczasem będę zażywał szkodliwej zemsty i rozkosznej swobody męża, na dłuższy czas uwolnionego od żony.”

Jeśli pani Paddleford poprzednio dobrze dała się we znaki mężowi, to może teraz być pewna, że długo posiedzi w europejskim więzieniu, zanim ją „król naftowy” zechce wykupić.

Miliarderka amer. uwięziona za długi.

ROZRZUTNA MISS PADDLEFORD. — POTĘGA DOLARA, CZYLI CIERPLIWI WIERZĄCY. — W WIEZIENIU ZA DŁUGI. — ŻONA „KRÓLA NAFTOWEGO” NIE JEST W STANIE ZA-SPOKOIĆ WIERZĄCYCH. — PAN PADDLEFORD NIE CHCE PŁACIĆ. — RAZ PRZECIE MA SPOKÓJ OD ŻONY.

(+) Szpalty dzienników wiedeńskich od pewnego czasu zapełnione są sprawą miss Paddleford, o której już pisaliśmy. Amerykanki, żony znanego miliardera zwanego „królem naftowym”, która podróżując po Europie kupowała na prawo i na lewo różne towary i cacka, nie placąc za nie gotówką, tylko odwołując się na to, że jej mąż wszystko wyrówna, czekiem. W tym wypadku czek oznaczał — oczekiwanie. Potęga do-

lara jest tak wielka, zwłaszcza w zubożałej Austrii, że różne firmy, naciągnięte w ten sposób przez miss Paddleford, zahypnotyzowane tytułem „królowej nafty” z za Oceanu, czekały cierpliwie, aż bogata pani raczy wyrównać swe rachunki, urosłe do ogromnych rozmiarów. Miss Paddleford tymczasem korzystając z kredytu, kupowała, co jej pod rękę wpadło. Dopiero po długim oczekaniu ośmielono się wnieść domisie-

OKAZYJA!

Ktokolwiekby chciał sprowadzić meble ze Lwowa, względnie wysłać stąd wóz meblowy do Lwowa, zechce zgłosić się do redakcji „Gonca Krak.” między godz. 5—7 po poł. Poszukuje się spółnika do wozu meblowego w najbliższym czasie.

Ciekawe archeologiczne wykopalisko.

Kaplica z X. wieku.

W wiosce Mellecey, w okręgu Chalon-sur-Saône, która dawno ściągала na siebie uwagę archeologów, wykopano kaplicę, zbudowaną przez kapitułę św. Marcina z Tours. Zachowała się bardzo dobrze jej część. Wmurowana w nowe budowle, używana była jako piwnica i

nikt nie wiedział o jej istnieniu; nawet mieszkańcy tej samej wioski. Wśród zabytków wykopano **pomnik grobowy gallo-romański**, na którym zachowały się obok siebie popiersia kobiety i mężczyzny. Kaplica ta pochodzi z X wieku. Opuszczono ją w XVII w.

Dowcipny pomysł złodziejski.

SĄSIAD O 3 PIĘTRA NIŻEJ PRZECHOWUJE ŁUP ZŁODZIEJSKI — UCZCIWY DOZORCA BEZWIEDNIE POMAGA ZŁODZIEJOWI. — 1000 MAREK ZA FATYGĘ. —

Niedawno przy ul. Polnej w Warszawie zostało okradzione mieszkanie na IV. piętrze pewnych państwa, którzy wyjechali na lato, **W SPOSÓB NIESLYCHANIE DOWCIPNY**, co powinno posłużyć, jako ostrzeżenie dla mieszkańców naszej stolicy.

Złodziej dostał się do wyżej wymienionego mieszkania, **ZWIĄZAŁ DWA TOBOŁY CENNYCH RZECZY ZRABOWANYCH**,

na które składały przeważnie przedmioty złote i srebrne i udał się z tym lekkim ciężarem, uginając się pod słodkim jarzmem na I piętro. Tam zadzwonił do mieszkania i gdy mu właściciel otworzył, oświadczył, że **przynosi pakunki z ulicy świętokrzyskiej z takiego to a takiego domu**. Właściciel mieszkania oświadczył, że to widocznie pomyłka.

— To niech pan zadzwoni — powiada złodziej.

— Nie mam telefonu.
— Niech pan zejdzie do telefonu, ja poczekał.

— Proszę pana, ja panu twierdzę stanowczo, że to pomyłka.

— Skoro pan nie chce przyjąć, to proszę poczekać, a ja zejść po dorózkę.

Rusza więc złodziej do stróża, który jest uczciwym człowiekiem i zwykle sprzątał mieszkanie na IV piętrze, zabiera go ze sobą na górę i

KAZE ZNIEŚĆ TOBOŁY DO DORÓZKI

Ponieważ poczciwy dozorca przy znoszeniu bardzo się zmęczył, dostał od pana złodzieja **1000 marek na piwo**, a ten ostatni syt wróżem i obitego łupu odjechał w kierunku niewiadomym.

(1) NA PLACU WYŚCIGOWYM W MOSKWI. W Zielone Świątki odbyły się w stolicy republiki sowieckiej wyścigi konne. Na plac wyścigowy przybyły liczone tłumy ludzi mimo że wrzędnie było miejsce na trybunie zakrytej, kosztowało dwa i pół miliona rubli. Wśród dźwięku starych pieśni i marszów odgrzywanych przez orkiestre, publiczność z entuzjazmem oddawała się totalizatorowi. Publiczność ta jednak ma charakter zupełnie zmierzony; pojawiły się wprawdzie jak dawniej kosztowne toalety, płaszcze futrzane, paryskie kapelusze, szminki i perfumy, właścicielki ich jednak były to przeważnie panie z półświatka i żony komisarzy ludowych. Naskromniejszy posilek w restauracji na placu wyścigowym kosztował na dwie osoby około trzydzieści milionów rubli.

(+) ZGON GENERAŁA OSZUSTA. W szpitalu hamburskim zmarł w tych dniach wskutek doznanego na wojnie zatrucia gazami duszającymi generał rosyjski Falejew Zgon jego przypominna afera, która przed trzema laty narobiła dużo naluasu w Wiedniu: u uchodzący rosyjskiego. Stofera, zjawiła się rzekoma komisya policyjna, która skonflikowała mu milion rubli carskich, pod pozorem, że nieprawdnie doszedł do ich posiadania. Wkrótce schwymano całą „komisyje“ w osobach trzech b. oficerów carskich. Okazało się, że aranzjerem oszukałczego kawału był właśnie Falejew. Obmyślił on podobny zamach na poselstwo ukraińskie, lecz aresztowanie przeszkodziło wykonaniu tego planu. — Falejew skazany został na 5 lat więzienia, lecz po 3 latach wypuszczono go i wydalono z Austrii.

(1.) SZAMPION SIŁACZY. W Dunkierce odbyły się zawody siłaczy-dokierów, polegające na noszeniu worków z ciężarami. Szampionem został obwołany niejaki Dufour, który dźwigał 325 kilogramów na przestrzeni 12 metrów.

DNIA EKONOMICZNY.

FABRYKA WYBORÓW GARNCARSKO-KAFLARSKICH, w pełnym ruchu, z domem (willą), pięknym ogrodem owocowym, położona przy stacji kolejowej w b. Kongresówce jest **ZARAZ DO SPRZEDANIA.** — Oferity pod „A. B. 4288“ do Administracji „Gonca“.

NOWE KOPALNIE WĘGLA KAMIENNEGO. Małopolskie przedsiębiorstwo przemysłowo-górnictwo rozwiązało z dniem 28 lutego r. b. kontrakt dzierżawny z dyrekcją Jaworznicką komunalnych kopalń węgla i przestało pracować na kopalni „Fortun“ w Dąbrowie w Okręgu górnym krakowskim. z dniem 1 marca dyrekcya Jaworznickich kopalni węgla otworzyła nową kopalnię pod nazwą Odkrywka pokładu „Pokładowy“ w Dąbrowie i wydzierżawiła ją Bernardowi Frischerowi.

Dnia 7 marca Urząd Górniczy Dąbrowski zezwolił Włodzimierzowi Modzelewskiemu, działającemu w imieniu Stanisława Modzelewskiego na otwarcie kopalni węgla brunatnego w nadaniu „Wesołka 25“ pod nazwą kopalni „Adela“ w Niewardzie. Zarząd kopalni znajduje się narazie w Sosnowcu, ul. Piłsudskiego 4.

Dnia 6 marca została uruchomiona wstrzymana w marcu 1920 r. kopalnia węgla kamiennego „Adela“ w Łagiszy pow. Będzińskiego w Okr. Gór. Dąbrowskim.

Stosunki gospodarcze polsko-austr.

W ostatnich czasach wzmógł się silnie import maszyn i narzędzi z Austrii, rozszerzając się na dziedziny, które dotychczas nie ntrzymywały z Austrią ścisłych stosunków.

Również korzystnie rozwija się eksport naszych wyrobów włókienniczych do Austrii. Umowa handlowa, oparta na zasadzie największego uprzywilejowania, po osiągnięciu porozumienia co do kilku szczegółów mniejszej wagi, będzie w najbliższych dniach podpisana. Fakt ten niewątpliwie przyczyni się do znacznego ożywienia wzajemnych stosunków handlowych.

Udało się usunąć znaczną część istniejących dotychczas trudności we wzajemnym obrocie owarowym nad zniesieniem pozostałych pracujących usilnie zainteresowane koła handlowe i przemysłowe, zjednoczone w istniejącej od roku „stryacko-polskiej izbie handlowej w Wiedniu III, Invalidenstr. 9.

Instytucya ta odniosła już szereg poważnych sukcesów, występując z inicjatywą wobec rządów w wielu sprawach pierwszorzędnej wagi, jak np. w obecnie zawartej umowie handlowej, w sprawie sądu rozjemczego dla sporów kupieckich między obywatelami obu państw, którego wyroki mają mieć moc natychmiastowej egzekucyi itd.

Seiki kupców i przemysłowców korzystają stale z porad i informacji, których udziela bezinteresownie Izba oraz jej sekcye fachowe.

Podwyższenie cen papieru.

Papiernie austriackie podniosły o 100 proc. cenę papieru; w związku z tem zamyka się szereg czasopism.

Chodzenie po rozżarzonych węglach.

Chodzenie bosymi nogami po rozżarzonych węglach, ułożonych na głębokości 4-ech stóp i na 30 stóp długości, — nie należy do rzeczy przyjemnych. Jednakże stanowi ono **część ni zwyczajnych uroczystości religijnych**, urządzanych corocznie na cześć pewnej bogini hinduskiej w świątyniach Singaporu.

Głośne kołatanie pałkami zwiastuje **nadejście wiernych, mających chodzić po węglach.** Niektórzy z nich rwali się, aby jaknajprędzej dostać się na rozpalone węgle, drugich jednak kapłani i krewni muszą zachęcać i popychać, aby weszli.

Są między nimi **asceci trapiący stale swe ciała, niektórzy z uschniętymi podniesionymi w górę rękami, lecz są też i ludzie zwyczajni, którzy ślubowali, aby tym sposobem błagać boginię o narodzenie się im syna.** Tragiczną postacią jest **młoda dziewczyna z rozwianymi włosami i przerażenymi oczami,** która opiera się próbnie, lecz popychana z tyłu przez jakąś starą kobietę wkońcu musiała wejść na węgle

Ci, co odbyli próbę, twierdzą, że idąc po rozpalonych węglach, nie czuli żadnego bólu. Przyznają jednak, że **pił przedtcm „bhang“**, aby nabrać odwagi i twierdzą, że nogi niczem nie nacierały.

Pomnik najstynniejszego kucharza.

STANIE W TYCH DNIACH WE FRANCYI.

W Belley w krótkim czasie ma stanąć **posąg słynnego kucharza Ludwika XVI, Brillat Savarin,** który z rozpaczą rzucił się w morze, gdy nie nadeszły w czas ryby i nie mógł wystąpić z zapowiadaniem wspaniałego menu.

Francya, kraj wybornej kuchni, królików, ślimaków i innych rzeczy, niemożliwych dla podniebienia słowiańskiego, odczuła bohaterką stronę w **męczenniku sztuki kulinarnej.** Nadając jej takie znaczenie, nie potrafiła wyciągnąć z niej konsekwencji dla życia rodzinnego. Wszak rozprzężenie życia małżeńskiego, wielka ilość małżeństw źle żyjących i niedobrych wpływa na zmniejszenie przyrostu ludności we Francyi. Rodziny źle żyją, bo francuzki nie zawsze są dobrymi gospodyniami. Tu mogłaby dać im zdrową radę nasza pani Cwierciankiewiczowa. Na ankietę, jak utrzymać miłość mężów, odpisała:

— **Karmić dobrze bestye to będą kochaly...**

Z POLSKI.

WYSTAWA SZTUKI KOŚCIELNEJ otwarta została 4 bm. w Toruniu. Najwspaniałej reprezentowany jest dział sztuki liturgicznych.

ZŁOT SOKOŁÓW W POZNANIU odbędzie się w dniach 13-15 sierpnia b. r. w ćwiczeniach wspólnych weźmie udział 4.000 Sokolów, 2.000 Sokolic i 1.000 młodzieży sokolej.

POŻARY WE WSCH. MAŁOPOLSCIE.

Onegdaj spalił się dom Sebastjana Kozaka w Rębuckach pow. Nisko. Nisko pożar w chwili, gdy tam odbywało się wesele jego córki. Szkoda wynosi około 5.000.000 mp. Pożar wybuchł wskutek podpalenia. — Dnia 28 czerwca wybuchł wskutek podpalenia pożar w domostwie Mykiety Teklowca w Rzyckach pow. Rawa Ruska. Pożar przerzucił się na okolice domostwa i stodoły, tak że spłonęło kilka domostw, 10 stodoł, 9 stajni i wiele inwentarza wartości około 15.000.000 mp. Domy należały przeważnie do Polaków.

KARKOŁOMNA UCIECZKA WALUCIARZA.

Onegdaj we Lwowie jeden z posterunkowych zauważył w bramie domu przy ul. Rzeźniczej czarnogiędziarza Zwoiga, kiedy jednak zbliżył się do niego, ten uciekł ua II. piętro, wbiegł do jednego z mieszkań, a następnie wylazłszy przez okno zbiegł zgrabnie jak małpa po gzymsie na podwórze, gdzie ukrył się w beczce. Tu jednak aresztowano go i znaleziono przy nim znaczną ilość koron austr. w srebrze.

KATASTROFA LOTNICZA. W Bydgoszczy spadł z aeroplanem por. Łabędźki Antoni i zabił się na miejscu.

ARESZTOWANIE WŁAŚCICIELA WILLI. — nocą z 4 na 5 b. aresztowano w Warszawie Antoniego Gąsowskiego, właściciela piekarni oraz kilku willi w Zieloncu. Aresztowanie nastąpiło po zbadaniu Stanisława Sarny, głównego inspektora Banku Wschodniego i żony jego. Malgorzaty, obywatelki francuskiej — ofiar głośnego zbiorowego najścia na wille, którego główny morganizatorem był wspomniany Gąsowski.

Z SZEROKIEGO SWIATA.

(1.) NA WĘGRZECH JUŻ ZBIORY. W tych dniach w rozmaitych częściach Węgier rozpoczęły się już zbiory; plony zapowiadają się średnio dobrze i dadzą nawet pewną nadwyżkę, przeznaczoną na eksport.

(1.) WILKI NA SŁOWACZYŹNIE. Według doniesień żandarmeryi z Ugnia na Słowaczych napadły przed paru dniami wilki na samotną osadę pewnego wieśniaka i porobiły wielkie szkody w jego trzodzie.

(1.) 400.000 DOLARÓW NA UNIWERSYTET W JERUZOLIMIE. Związek amerykańskosyjonistycznych lekarzy zebrał w przeciagu ostatniego roku 400.000 dolarów na medycyny fakultet żydowskiego uniwersytetu w Jeruzolimie. Komisya, wydługowana przez ów Związek, udaje się do Palestyny w celu otwarcia owego wydziału medycznego.

(1.) PŁON Z KONFISKATY SKARBÓW KOŚCIELNYCH. O ile można wierzyć statystykom sowieckim, konfiskaty przeprowadzone w kościołach i klasztorach rosyjskich przyniosły rządowi sowieckiemu: 7.700 funtów złota, 295 ton srebra, 33.700 dyamentów i brylantów, 1.100 funtów pereł, 43.711 innych kosztownych kamieni, 1.880 rubli w złocie i 12.422 rubli w srebrze.

Zamówienia
na uszczelnienia, gumowe ob-
ramowania do szyb oraz
wszelkich artykułów gumo-
wych do celów przemyslo-
wych przyjmuje według po-
danych wzorów lub modeli
Biuro handlowo-przemysłowe dla
wyrobów metalowych M. Szy-
mański, Kraków, Mostowa 12.
Kupię suszone kwiaty z róży,
bławatków, gwoździków,
rezedy. Janicka, Czarna Wieś
17. 3780

Orkiestrę wojskową albo in-
dywidualną i t. p. tak etę
jak i smyczkową zorga iż je
kompletne i należyte wy-
szkoli wytrawny muzyk —
względnie przystąpi jako ka-
pelmistrz albo jako czynny
członek do istniejącej orkiestr-
y — może być użyty zarzą-
dem jako — rzędna siła kan-
celaryjna. Zgłoszenia uprasza
się nadsyłać pod „Kapelmistrz
Emeryt 50“ do Admin. „Gonia-
ca Krak.“ 4218

Hotel w zachodniej Mało-
poli w większym mieście
kupi Amerykanin, na chętniej
w Tarnowie lub Rzeszowie.
Pośrednictwo wykluczone
Zgłoszenia do Admin. „Gonia-
ca Krak.“ pod „Amerykanin“.
3715

MONTER-OGRZEWAŁNIK
poszukiwany dla przeprowadzenia ogrzewania paro-powietrz-
nego. Wymagane: wielka znajomość fachu i dłuższa praktyka. 4254
Sp. Akc. Fabryki wagonów „Wagon“ w Ostrowie (Pozn.).

GWOZDZIE KWADRATOWE
2" do 5" długie
BLACHĘ POCYNKOWANĄ
Nr. 18—20 i 22
BLACHĘ CYNKOWĄ
od Nr. III. do Nr. XIV.
SIATKI DRUCIANE
dla ogrodzeń 4184
CYNĘ ANGIELSKĄ
w blokach
METAL ŁOŻYSKOWY
(Lagermetal)
MOTORY ELEKTRYCZNE
KILOFY, ŁOPATY, SIEKIERY
TACZKI BUKOWE OKUTE
oraz wszelkie inne artykuły techni-
czne poleca ze składu:
Biuro techniczne Bol. de Dahlke
Kraków, ul. Ślemiradzkiego 23.
Telefon 2180.

Zniszczone wałki do maszyn
do pisania oraz wszelkie
wałki gumowe i ebonitowe
do celów przemysłowych. przy-
jmuje do galwanizowania no-
wą gumą lub ebonitem. Rów-
nież przyjmuje zamówienia
na nowe wałki według poda-
nych wzorów lub modeli
Biuro handlowo-przemysłowe dla
wyrobów metalowych M. Szy-
mański, Kraków, Mostowa 12.

Podaję niniejszem do wiadomości Szan. Odbiorców,
że objąłem wyłączną sprzedaż 4215
Cykoryi „GLEBA“
na Zachodnią Małopolskę oraz Śląsk Cieszyński
i proszę o łaskawe skierowanie zleceń do firmy:
J. BIELICKI
ZASTĘPSTWO CYKORYI „GLEBA“
KRAKÓW, MAŁY RYNEK L. 1.

NADZWYCZAJNA OKAZJA NA LATO!
PŁASZCZ NIEMPRZEMAKALNY.
Aby dać możność każdemu, bieżącemu sobie mieć
elegancki letni nieprzemakalny płaszcz (palto) po niedro-
giej, dostępnej dla wszystkich cenie, po-
staraliśmy się zakontraktować pewną ilość
tych płaszczy z firmą J. Destriez Père
Fils & Cie Paris.
Na prowincję wysyłamy każdemu na-
tychmiast po otrzymaniu zamówienia taki
oryginalny francuski nieprzemakalny
płaszcz dla Panów i rąn z materiału
nadzwyczaj trwałego, uszyty podług naj-
nowszych modeli w ładnych i najmodniej-
szych kolorach. Robota, wykonanie i do-
datki wykwiłtne. Cena za sztukę 2.500 mk,
damski 19.500 mk (daleko gorsze nieory-
ginalne, krajowe sprzedają po 25.000 mk).
Za przesyłkę i opakowanie dolicza
się 600 mk niezależnie od ilości sztuk.
Zamówienia prosimy adresować do firmy
„Warszawska Spółka Manufakturowa“
Warszawa, ul. Jasna 18/20. Telefony 243-80 i 171-28.
Za wysłane płaszcze otrzymujemy codziennie podzięko-
wania i powtórne zamówienia.
Hurtownikom odpowiedni rabat.
Przy zamówieniach prosimy podać wzrost niski,
średni lub wysoki. 4052

SZTANDARY
dla Stowarzyszeń, Korporacji
Pułków i Młodzieży szkolnej
wykonuje firma 9803
F. Kopaczyński i Ska
Kraków, Bracka L. 2. Telefon 2338.

Panna pisząca biegle na maszynie
z kilkuletnią praktyką biurową poszukuje zajęcia
od zaraz. Zgłoszenia do Biura ogłoszeń „Prasa“
Karmielicka 16, pod „Maszynistka“. 4000

II. TARGI WSCHODNIE
we Lwowie od 5—15 września 1922 r.

Termin zgłoszeń dla wystawców nieod-
wołalnie przedłużony do 15 lipca 1922
Zgłoszenia przyjmują biura Targów Wschodnich
we Lwowie, pl. Wystawowy, jakoteż zastępcy
we wszystkich większych miastach Polski
w Krakowie:
Powszechne biuro ogłoszeń „Prasa“ Karmielicka 16.
Przemysł Ludowy — Plac św. Ducha.

PIENIĄDZE zarobisz każdy!
Kto zakupi teraz, a nie później towary dla wła-
snej potrzeby lub na sprzedaż. Są do nabycia po ce-
nach najtańszych w resztkach i sztukach. Piótna gład-
kie i kolorowe, barchany, flanely, cągi, wełny, korty
i sukna na męskie i damskie ubrania, płaszcze,
suknie, bieliznę, pościel, również pończochy, naci,
chustki i wiele innych tokielowych towarów.
Uwaga. Próbną obstalunek wysyła się pocztą za
pobaniem bez zadatku. 4247
Zamówienia adresować:
Skład Fabryczny M. BRYL
Łódź, ul. Piotrkowska nr. 56 w podwórzu.
Cennika i próbek nie wysyła się.
Przyjeżdżających do Łodzi prosimy o zwiedzenie
składu.

ZAGINIONY.
Jakób Bryl, lat 12, nieślubny syn Maryi, adoptowany
na rzecz Augustyna urodzony w Tarnowie, wydalili się
od matki przed miesiącem i dotąd nie powrócił. Opis
osoby: Wzrost mały, źle rozwinięty, szczupłej budowy
ciała, wygląda na lat 8, włosy ciemne, oczy czarne, twarz
pocąga, w mowie zaciąga na „esz“. Miał się udać w kie-
runku Radomyśla, może służy gdzieś we wsiach Rzemieniu,
Rzochowie lub w Wojsławiu, pow. Mieleckiego. Umysto-
wo jest dobrze rozwinięty. Matka mieszka w Wierzcho-
stawicach. 4212
Ktoby miał o zaginionym chłopcu jakie wiadomości
zechce je łaskawie nadesłać na ręce p. Czaplińskiego kie-
rownika P. P. P. w Wierzchstawicach, p. Bogumiłowice.

Reklama dźwignią handlu.

Motory na ropę
„PERKUN“
najlepsze, najoszczędniej-
sze od 4 HP. do 60 HP.
poleca
**Domhandlowo-
techniczny**
„PILOT“
Lwów, ul. Batorskiego 4.
Ceny oryginalne fabryczne.

Ważne dla Letników!
Wysyłam do każdej miejscowości w do-
wolnych ilościach TOWARY
KOLONIALNE (Kawa, Herbata, Cacao, Ryż, Makaron,
Cukier i t. p.) 4246
WODKI, WINA, LIKIERY oraz Artykuły Gospod.
(Mydła do prania i toaletowa, Szczotki, Pasty i t. p.)
K. OGORZAŁY, Kraków, Szczepeńska 11
Telefon 3004.

BLACHĘ MOSIĘZNĄ
o różnych grubościach
poleca ze składu
Spółka techniczno-przemysłowa
R. Godycki, Cwirko i Ska
Warszawa, ulica Nowowiejska 14. Tel. 25-05.
4263 Wyłączna przedstawicielstwo
Huty miedzi Tow. Akc. w Poznaniu.

Plan odjazdu pociągów z Krakowa.
Ważny od 1 czerwca 1922.

Odjazd do Lwowa, Stanisławowa (Bucuresti), Lublina,
Now. Sącza, Krynicy, Zakopanego, Niepołomia, Wieliczki,
Kocmyrzowa z głównego dworca

Nr. poc.	Czas od- jazdu	Rodzaj pociągu	do	Odjazd z peronu
203	1:48	Posp.	Lwowa	I
603*	5:20	"	Krynicy i N. Zagórze przez Tarnów	I
6103*	5:40	"	Zakopanego i Rabki	II
511	6:01	Osob.	Niepołomie	III
408	7:00	Posp.	Lwowa	I
21	7:55	Osob.	"	I
6101	7:25	Posp.	Zakopanego	III
221*	8:10	Osob.	Bochni	I
811	8:40	"	Wieliczki	I
1211	9:05	"	N. Sącza	I
23	10:25	"	Lwowa	I
611	11:00	"	Krynicy przez Tarnów	I
1213	13:25	"	Zakopanego i N. Sącza przez Suchą	I
813	14:—	"	Wieliczki i Oświęcim przez Skawinę	I
6213	14:20	"	Kocmyrzowa	III
225	14:35	"	Stanisławowa i Lwowa przez Stróżę i Sambor	I
513	14:45	"	Niepołomie	III
721	18:20	"	Lublina przez Rozwadów	I
25	19:25	"	Lwowa	I
229*	19:35	"	Tarnowa	I
815	20:30	"	Wieliczki	III
27	20:50	"	Lwowa	I
613	22:40	"	Krynicy i Orłowa przez Tarnów do Stanisławo- wa przez Stróżę Stryj	III
29	23:30	"	Lwowa	I
1215	23:45	"	Zakopanego przez Suchą do Stanisławowa przez Suchą, Stryj	II

Odjazd do Warszawy, Gdańska, Łodzi, Poznania, Kato-
wic (Wiednia, Pragi), Cieszyńska, Żywca
z głównego dworca

Nr. poc.	Czas od- jazdu	Rodzaj pociągu	do	Odjazd z peronu
4*	0:35	Posp.	Warszawy	I
204	1:20	"	Piotrowic (Wiednia, Pragi)	II
26	3:55	Osob.	Piotrowic	II
423*	5:24	"	Strzemieszyc	IV
28	7:15	"	Piotrowic i Katowic	II
30	10:25	"	Żywca przez Dziedzice	I
22	14:14	"	Piotrowic	II
122	17:10	"	Cieszyńska i Żywca przez Dziedzice	II
24	19:40	Osob.	Żywca przez Dziedzice	II
410	22:05	Posp.	Poznania przez Katowice	II
8	22:45	"	Warszawy	II

Z nowego dworca osobowego „Zachodniego“

Nr. poc.	Czas od- jazdu	Rodzaj pociągu	do	Odjazd z peronu
2	8:—	Posp.	Warszawy	20 stawy prawo
12	10:—	Osob.	"	prawo
112	13:20	"	Trzebinia	"
914	17:50	"	Warszawy przez Dęblin i do Katowic	"
14	19:30	"	Warszawy	lewej
906	22:25	Posp.	Warszawy przez Dęblin	prawo
16	22:25	Osob.	Łodzi	lewej
126	23:15	"	Dziedzice	prawo

Uwagi: Pociągi 4, 603 i 6103 kursują tylko od
1 czerwca do 30 września. — Pociąg 6101 kursu-
je od 1 października do 31 maja. — Pociągi 221
i 229 mają tylko 3 klasę. — Turnusy do Katowic
idą tylko do Szczakowej. — Do Poznania przez Śląsk
idzie pociąg 914/13. Pociąg 423 tylko w dni po-
wszednie.